

організацій до державних і муніципальних інформаційних ресурсів. Це також знижує оперативність підготовки управлінських рішень, сумісність інформаційних систем, що негативно позначається на якості адміністративних послуг.

Крім цього, використання в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування закритих баз даних, відсутність єдиних стандартів використання відкритих інформаційних систем веде до зростання технологічної залежності публічної влади від постачальників засобів інформаційних та комунікаційних технологій, знижує ефективність створення і розвитку цифрових систем, порушує права громадян і організацій на рівний доступ до публічної інформації.

В даний час очевидна необхідність поглиблення аналізу заходів щодо формування цифрового управління на муніципальному рівні. Офіційна статистична інформація поки не має даних, які б характеризували рівень застосування цифрових технологій муніципалітетами. Показником оцінки інформаційної відкритості органів місцевого самоврядування часто є факт наявності (відсутності) Інтернет-сайту (Інтернет-сторінки) органу місцевого самоврядування.

Разом з тим необхідно відзначити, що факт наявності Інтернет-сайту не завжди говорить про інформаційну відкритість органів місцевого самоврядування. Аналіз офіційних Інтернет-сайтів ОТГ Дніпропетровської області показує, що не всі муніципальні Інтернет-ресурси відповідають вимогам українського законодавства.

На наш погляд, потрібен єдиний кількісний індикатор в області реалізації концепції цифрової громади. Це передбачає подальше дослідження європейських стандартів технологічних, правових, організаційних та фінансових умов вирішення зазначених вище проблем, що перешкоджають більш інтенсивному впровадженню цифрових технологій в діяльність цифрових громад в Україні.

Список використаної літератури

1. Квітка, С., Новіченко, Н., Гусаревич, Н., Піскоха, Н., Бардах, О., & Демошенко, Г. Перспективні напрямки цифрової трансформації публічного управління. *Аспекти публічного управління*. 2020, Т. 8, № 4, С. 129–146. <https://doi.org/10.15421/152087>
2. Квітка, С., & Мазур, О. Доступ до мережі Інтернет через мобільні пристрої: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2019, Т. 7, № 9–10, С. 5–18. <https://doi.org/10.15421/151944>.
3. Квітка, С., Титаренко, О., Мазур, О. (2019). Оцінка стану цифрового розвитку адміністративно-територіальних одиниць Дніпропетровської області. *Аспекти публічного управління*. 2019, Т. 7, № 11, С. 15–25. <https://doi.org/10.15421/151952>

Катерина ПРОКОФ'ЄВА

к. філол. н., доц., доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності, УДУНТ

Оксана РЕШЕТЛОВА

к. пед. н., доц. кафедри документознавства та інформаційної діяльності, УДУНТ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ АРХІВІВ, БІБЛІОТЕК ТА МУЗЕЇВ У ЄДИНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР

Загалом інтеграційні процеси бібліотек, музеїв, архівів найчіткіше виявляються у: поєднанні потоків різної інформації, взаємодоповнюваності їх ресурсів на державному, міждержавному, регіональному та місцевому рівнях, поглибленні процесів формування інформаційного середовища культурної та наукової спадщини та підвищенні рівня краєзнавства. Проте національні особливості та відмінності їх роботи гальмують розвиток взаємодії у багатьох країнах, зокрема Україні. Головні перешкоди української практики:

- різниця в способах організації фондів, принципах їх обліку та каталогізації;

- невідповідність програмних платформ, форматів подання даних;
- застосування різних класифікаційних таблиць;
- відсутність єдиного тезауруса;
- недостатнє матеріально-технічне забезпечення.

А серед важливих загальноєвропейських проблем інформаційно-ресурсної інтеграції також можна назвати:

- змістовні, зумовлені необхідністю визначення тематики й критеріїв відбору для відцифрування та представлення у спільних ресурсах;
- організаційні, пов'язані із визначенням та підтримкою механізмів взаємодії;
- технологічні, зумовлені організацією доступу до спільних ресурсів, створенням якісного пошукового апарату, забезпеченням можливості довготривалого збереження електронної інформації та даних;
- правові, спрямовані на забезпечення взаємовідносин між партнерами, зокрема у дотриманні норм авторського права, розробці відповідної нормативно-регламентуючої документації;
- психологічні, пов'язані із неготовністю працівників бібліотек, музеїв та архівів співпрацювати, нерозумінням ними переваг цієї взаємодії [1; 2; 4].

Проте в усіх країнах систематично проводяться міжнародні та регіональні конференції, в межах яких дискутуються актуальні для всіх питання практичної взаємодії; спільних наукових розвідок; підготовки кадрів; розробки стандартів сумісності; перспектив розвитку співпраці між бібліотечними, музейними й архівними закладами. Слід зазначити, що в межах конференцій «Короленківські читання», які щорічно організувала Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, протягом останніх шести років обговорювалися проблеми й напрями взаємодії бібліотек, музеїв та архівів у межах постійної секції «Бібліотеки, архіви, музеї: соціально-комунікаційний обмін».

Серед поширених форм взаємодії бібліотек, музеїв, архівів можна назвати співробітництво, засноване на їх «фізичному» сусідстві. Це – організація спільних заходів, виставок, здебільшого краєзнавчих. Нестандартним у цьому напрямі є досвід взаємодії бібліотек і музеїв Миколаївщини. Працівники Миколаївської обласної бібліотеки для юнацтва та Миколаївського обласного краєзнавчого музею зазначають, що створення пошуково-краєзнавчої групи сприяло розвитку співробітництва в таких формах: організація ліцею краєзнавчих знань; реалізація проекту «Про минуле в ім'я майбутнього», метою якого є дослідження нових і забутих фактів, персон; представлення музейних експонатів та бібліотечних документів у спільно організованих експозиціях; ініціація спільних конкурсів, експедицій [3].

В Україні існують й такі – варті запозичення європейською спільнотою – форми роботи бібліотек, музеїв, архівів як групова підготовка й видання тематичних бібліографічних покажчиків та довідників. Прикладом такої співпраці може слугувати бібліографічний посібник «Розвиток музейної справи на Харківщині», підготовлений професорсько-викладацьким складом історичного факультету Харківського національного університету ім. М. В. Каразіна разом із працівниками ХДНБ ім. В. Г. Короленка та Державного архіву Харківської області.

Але слід зазначити, що це, хоч й зразковий, але поодинокий випадок. У цілому ж комунікаційна взаємодія бібліотечних, музейних та архівних установ знаходиться на недостатньому рівні, зокрема в Україні.

Створення, відбір, структурування, збереження й використання власних ресурсів кожна установа намагається здійснювати самостійно, без узгодження та координації з іншими. Недостатність процесів взаємодії в українському досвіді негативно позначається як на оперативності та якості використання культурних і наукових здобутків, так і на іміджі й подальшому розвитку бібліотек, музеїв та архівів як важливих компонентів соціальних комунікацій.

Безперечно, що співробітництво між різними установами розширює комунікаційний процес. Реалізація колективних проєктів, визначення різних форм взаємодії сприяє створенню

атмосфери довіри між ними, підвищенню ефективності їх діяльності, розвиткові системної єдності. Про це свідчать такі аргументи:

- бібліотечні, музейні, архівні заклади набувають можливості разом навчатися на основі різних фахових підходів;
- співробітництво сприяє вирішенню складних питань, передусім на засадах використання потенціалу компетентних досвідчених співробітників бібліотек, музеїв та архівів;
- реалізація спільних програм і проєктів створює умови для зміцнення позицій бібліотек, музеїв, архівів у суспільстві;
- розвиток партнерства сприяє організації оперативного доступу громадян суспільства до їх спільних колекцій;
- кооперація в напрямі відцифрування культурної й наукової спадщини сприяє економії матеріальних ресурсів, підвищенню якості електронних збірань;
- системні зв'язки розширюють можливості бібліотек, музеїв, архівів стосовно соціальних комунікацій; сприяють розвиткові знань, культури в суспільстві, а також соціальній адаптації людини в складному сучасному світі.

Таким чином, взаємодія бібліотек, музеїв, архівів повинна повсякчасно посилюватися. Вона має набувати всеохоплюючого характеру і проявляється у різних формах, найпоширенішими з яких є: реалізація проєктів у напрямі формування спільного електронного ресурсу культурної спадщини; створення цифрових колекцій регіонального та місцевого рівнів; організація конференцій; співпраця в межах окремих соціально значущих акцій та заходів, підготовка фахових та наукових кадрів.

Отже, взаємодія бібліотек, музеїв, архівів повинна відбуватися на засадах використання різних форм співробітництва, партнерства та кооперації.

Список використаної літератури

1. Гринфильд П. А., Мерсадыкова Т. Е. Политика интеграции информационных ресурсов по культуре на региональном уровне/ URL: <http://www.elbib.ru/index.phtml?page=elbib/rus/journal/2005/part4/GM>
2. Зинкявичене Ю. Совместный проєкт архивов, библиотек и музеев Литвы. URL: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2010/disk/4.pdf>
3. Иванова Н. В., Редька Л. В. Взаимодействие библиотек и музеев в развитии краеведческого движения на Николаевщине. URL: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2009/disk/72.pdf>
4. Чечикова Ю. С. Проекты оцифровки библиотечных и музейных коллекций в Финляндии. *Библиотековедение*. 2009. № 1. С. 95–100.

Олександр САВЧЕНКО

*аспірант кафедри міжнародних відносин
та політичного консалтингу, Відкритий
міжнародний університет розвитку людини «Україна»*

ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Цифрові технології надали доступні інструменти кожному індивіду, крім того вони володіють найнижчими витратами (не тільки прямими матеріальними, а й всілякими транзакційними), що надають певні переваги. У сучасних умовах найбільш оперативно на це зреагувало висококонкурентне ринкове середовище. Проте політичні і соціальні уподобання мають ширший контекст інтересу: артикулювання політичної позиції є прикладом потреби, що вимагає від індивіда свого здійснення, а знання думок людей, своєю чергою, – безумовна потреба будь-якої політичної сили. Інтернет та інші мережеві механізми дозволяють обом сторонам не просто реалізувати ці комунікаційні інтереси, а й постійно вдосконалювати їх.